

DECIZIE

07 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari
Elena Covalenco
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către societatea pe Acțiuni „Oțelcon”,
în cauza intentată la cererea Societății pe Acțiuni „Oțelcon” cu privire la
separarea bunului din masa debitoare a Societății pe Acțiuni „Cupcini Cristal” în
proces de insolabilitate,

împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 22 iunie 2015, prin care a fost
respinsă cererea Societății pe Acțiuni „Oțelcon” cu privire la separarea bunului din
masa debitoare a Societății pe Acțiuni „Cupcini Cristal” în proces de insolabilitate,

c o n s t a ț ă:

La 27 februarie 2012, Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Edineț a înaintat
cerere introductivă în instanța de insolabilitate cu privire la intentarea procesului de
insolabilitate față de SA „Cupcini Cristal” din raionul Edineț, or. Cupcini, str.
Renașterii nr.3.

Prin încheierea Curții de Apel Economice a RM din 29 februarie 2012, cererea
introductivă a fost admisă spre examinare, fiind aplicate măsuri de asigurare, inclusiv,
în funcție de administrator provizoriu a fost desemnat ÎI „Rusu Petru”, care urma să
verifice existența temeiurilor de intentare a procesului de insolabilitate.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 21 mai 2012, s-a dispus intentarea
procesului de insolabilitate în privința debitorului SA „Cupcini Cristal”.

La 04 februarie 2015, în cadrul derulării procesului de insolabilitate, SA
„Oțelcon” a depus o cerere către SA „Cupcini Cristal” în proces de insolabilitate cu
privire la separarea bunurilor din masa debitoare, și anume, macaraua pe șenile KC
8161. număr de înregistrare 4791 ce aparține SA „Oțelcon”.

În motivarea cererii a indicat că, SA „Oțelcon” a efectuat lucrări de reparație și
reconstrucție a Uzinei de Zahăr din Cupcini, lucrările ce se efectuau cu ajutorul la
macaraua pe șenile KC 8161, număr de înregistrare 4791.

Susține că după finisarea lucrărilor de reconstrucție s-a ajuns la înțelegerea ca
macaraua ce aparține SA „Oțelcon” va rămâne pe teritoriul uzinei de zahăr din
Cupcini, deoarece urma să mai fie efectuate și alte lucrări de reconstrucție unde urma
să fie utilizată macaraua și în aceste circumstanțe nu era necesară demontarea,

montarea și transportarea acesteia la o distanță de 200 km, ca ulterior să fie retransportată în Cupcini pentru continuarea lucrărilor de construcție.

Invocă însă că contrar înțelegerii menționate nu a mai fost încheiat nici un acord de utilizare ulterioară a macaralei, iar administrația SA „Cupcini Cristal” utiliza această macaraua în mod unilateral, fără a cere acordul SA „Oțelcon”, iar datorită utilizării incorecte a macaralei și încălcării normelor de securitate a fost îndoită săgeata macaralei, care la moment nu poate fi folosită în modul corespunzător.

Afirmă că SA „Oțelcon” s-a adresat de nenumărate ori administrației SA „Cupcini Cristal” cu solicitarea de a-i fi permisă demontarea și transportarea macaralei la sediul SA „Oțelcon”.

Mai invocă că în anul 2011 a apărut un nou proprietar a uzinei de zahăr din Cupcini, și anume, ÎCS „Moldova Zahăr”, iar persoanele cu funcție de răspundere din cadrul SA „Cupcini Cristal” au fost investite în funcții de răspundere la următoarea companie ÎCS „Moldova Zahăr”.

Remarcă că la 19 mai 2011 reprezentantul SA „Oțelcon” s-a adresat și către administrația ÎCS „Moldova Zahăr” cu o cerere prin care a solicitat permisiunea de a transporta macaraua la Chișinău, însă solicitarea lor a rămas fără nici un răspuns.

Menționează că la 07 februarie 2012, a primit o scrisoare de la Inspectoratul Principal de Stat pentru supravegherea tehnică a obiectelor industriale periculoase, în care era indicat că macaraua lor, care se află pe teritoriul ÎCS „Moldova Zahăr”, este într-o stare de avariere și prezintă un pericol pentru împrejurimi.

Ca urmare, s-a adresat către reprezentanții ÎCS „Moldova Zahăr” cu solicitarea de a le permite dezamblarea și transportarea macaralei de 100 tone de pe teritoriul fabricii de zahăr, însă răspunsul la adresarea lor așa și nu au primit.

Indică că recent au aflat că macaraua ce aparține SA „Oțelcon” a fost inclusă în masa debitoare a SA „Cupcini Cristal” în proces de insolvență de către administratorul insolvenței a acesteia - Rusu Petru.

Tot aici, invocă că la 12 martie 2014, a primit o scrisoare repetată de la Inspectoratul principal de stat pentru supravegherea tehnică a obiectelor industriale periculoase, în care era indicat că macaraua lor, care este situată pe teritoriul ÎCS „Moldova Zahăr”, se află într-o stare de avariere și prezintă un pericol pentru împrejurimi, iar prin telefon au fost preîntâmpinați că în caz de careva întâmplare cu macaraua ce le aparține răspunderea va purta SA „Oțelcon”.

Din motivul că au fost puși în situația imposibilității revendicării bunurilor ce le aparțin, iar reprezentanții SA „Cupcini Cristal”, ÎCS „Moldova Zahăr” și administratorul insolvenței nu contribuie la soluționarea situației create, mai mult încearcă sustragerea acestui bun de la proprietarul de fapt și de drept, care este SA „Oțelcon”, s-au adresat cu o plângere la organele de drept din raionul Edineț pentru a verifica legalitatea includerii în masa debitoare a bunurilor ce nu aparțin debitorului Uzina de Zahăr din Cupcini,

Conform răspunsului primit de la Inspectoratul de Poliție Edineț, deși au fost confirmate circumstanțele descrise în plângerea din 26 iunie 2014, însă pentru soluționarea problemei i-a fost sugerat să se adreseze în instanța de insolvență pentru redobândirea dreptul SA „Oțelcon” asupra macaralei KC 8161.

Solicită, separarea bunurilor din masa debitoare a SA „Cupcini Cristal” în proces de insolvență, și anume, a macaralei pe șenile KC 8161, număr de înregistrare 4791 ce aparține cu drept de proprietate SA „Oțelcon”.

Prin hotărîrea Curții de Apel Bălți din 22 iunie 2015 a fost respinsă ca neîntemeiată cererea SA „Oțelcon” cu privire la separarea bunurilor din masa debitoare a SA „Cupcini Cristal” în proces de insolabilitate.

La 06 iulie 2015 SA „Oțelcon” a declarat recurs împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd admiterea acestuia, casarea hotărîrii contestate cu emiterea unei noi hotărîri în temeiul căreia să fie dispusă separarea bunului din masa debitoare a SA „Cupcini Cristal” în proces de insolabilitate, și anume, macaraua pe șenile KC 8161, număr de înregistrare 4791 ce aparține cu drept de proprietate SA „Oțelcon”.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărîrea recurată, considerînd că instanța la emiterea acesteia a interpretat eronat normele legale, precum și materialul probator prezentat în susținerea poziției sale.

Susține că în cadrul examinării cauzei în prima instanță s-a invocat de către administratorul insolabilității lipsa în materialele cauzei a unui act juridic ce ar demonstra dreptul de proprietate. Pentru a combate poziția administratorului insolabilității a prezentat instanței de judecată acte ce demonstrează dreptul de proprietate a SA „Oțelcon” asupra macaralei litigioase și anume: pașaportul tehnic a macaralei ce demonstrează că macaraua a fost transmisă pentru funcționare pe teritoriul Uzinei de Zahăr din Cupcini în anul 1993, răspunsul Inspectoratul de Poliție Edineț, prin care se confirmă cele declarate de către ei în plîngere și anume dreptul de proprietate asupra macaralei, răspunsul Camerei Înregistrării de Stat cu privire la faptul că SA „Oțelcon” a fost creată în urma reorganizării, cu drept de succesori de la Oțelcon Asociația MOLDSPECIMONT, statutul Asociației Oțelcon MOLDSPECIMONT, prin care se confirmă că această asociație este succesorul în drepturi a Direcției de Montaj nr. 24, iar ultima, a primit această macaraua în anul 1976 de la uzina producătoare din federația Rusă, 2 prescripții de la Inspectoratul Principal de Stat pentru Supravegherea Tehnică a obiectelor industriale periculoase, prin care SA „Oțelcon” este preîntâmpinată despre riscul ce poartă macaraua ce aparține SA „Oțelcon” și se află pe teritoriul Fabricii de zahăr din Cupcini, certificatul SA „Oțelcon”, prin care se confirmă că macaraua se află la evidența contabilă a SA „Oțelcon”, precum și certificatul de la Ministerul Privatizării din 1996, prin care se întărește lista bunurilor ce sunt înregistrate după SA „Oțelcon” ce urmează a fi privatizate.

Insistă că macaraua litigioasă nu a fost vîndută, nu a fost gajată, nu a fost transmisă spre folosire terțelor persoane și în aceste circumstanțe decade total versiunea administratorului insolabilității că poate că SA „Oțelcon” a vîndut această macara persoanei terț și la moment nu este proprietarul macaralei.

Conform art. 8 alin. (1) al aceleiași Legi, hotărîrile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 06 iulie 2015 împotriva hotărîrii Curții de Apel Bălți din 22 iunie 2015, în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea hotărîrii instanței de insolabilitate din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

După cum rezultă din materialele pricinii prin încheierea Curții de Apel Economice a RM din 29 februarie 2012, a fost admisă spre examinare cererea Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Edineț cu privire la intentarea procesului de insolvență față de SA „Cupcini Cristal”, fiind aplicate măsuri de asigurare, inclusiv, în funcție de administrator provizoriu a fost desemnat ÎI „Rusu Petru”, care urma să verifice existența temeiurilor de intentare a procesului de insolvență.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 21 mai 2012 a fost intentat procedura de insolvență față de SA „Cupcini-Cristal” SA și a propus creditorilor SA „Cupcini-Cristal” cu creanțe garantate și celor care dețin un drept de separare a bunurilor să precizeze neîntârziat bunurile din masa debitoare asupra cărora dețin un drept prioritar, precum și temeiul acestui drept și să prezinte aceste dovezi instanței de judecată. Hotărâre nominalizată fiind publicată în Monitorul Oficial încă în anul 2012.

Tot actele cauzei denotă că la 04 februarie 2015 SA „Oțelcon” s-a adresat în instanță de insolvență cu o cerere către SA „Cupcini Cristal” în proces de insolvență, prin care a solicitat separarea bunurilor din masa debitoare a insolvențării, și anume, macaraua pe șenile KC 8161. număr de înregistrare 4791 ce aparține SA „Oțelcon”.

Instanța de recurs constată ca întemeiată hotărârea instanței de insolvență, prin care a fost respinsă cererea SA „Oțelcon” cu privire la separarea bunului din masa debitoare a SA „Cupcini Cristal” în proces de insolvență, și anume, macaraua pe șenile KC 8161, număr de înregistrare 4791, aceasta fiind adoptată cu respectarea prevederilor legale aplicabile la caz, reieșind din cumulul de probe prezentat de părți.

În susținerea opiniei enunțate, se vor reține prevederile art. 48 alin. (1) al Legii insolvențării nr. 149 din 29 iunie 2012 persoana care, în baza unui drept real sau personal, poate demonstra că bunul nu poate fi inclus în masa debitoare, nu este creditor chirografar. În acest caz, persoana înaintează administratorului insolvențării/lichidatorului o cerere de separare a bunului din masa debitoare sau de partajare a patrimoniului din proprietatea comună deținută împreună cu debitorul.

(2) Persoana este obligată să indice în cererea menționată la alin.(1) titlul în a cărui bază cere separarea sau partajarea masei debitoare, bunurile care urmează a fi separate sau partajate, evaluarea lor, locul unde se află, persoana care le deține sau le administrează.

(3) În caz de refuz al administratorului insolvențării/lichidatorului, instanța de insolvență, la cererea persoanei interesate, va stabili bunurile supuse separării sau partajării, calitatea de proprietar sau de coproprietar, cota-parte ce se cuvine fiecăruia și creanțele, născute din starea de proprietate comună, pe care coproprietarii le au unii față de alții. Dacă se împarte o moștenire, instanța va mai stabili datoriile transmise prin moștenire, datoriile și creanțele comoștenitorilor față de defunct, sarcinile moștenirii.

Analizând circumstanțele speței prin prisma normelor legale, care reglementează modalitatea și temeiurile de separare a bunurilor din masa debitoare, instanța de recurs constată că pentru a solicita separarea unui bun din masa debitoare, solicitantul trebuie să demonstreze că deține un drept real sau personal asupra bunului în cauză, precum și să indice titlul acestui drept.

La caz, SA „Oțelcon” a invocat drept temei al pretențiilor sale pașaportul tehnic a macaralei pe șenile KC 8161, număr de înregistrare 4791, răspunsul Camerei Înregistrării de Stat cu privire la faptul că SA „Oțelcon” a fost creată în urma reorganizării, cu drept de succesor Asociației Moldspecimont, statutul Asociației „Oțelcon” și „Moldspecimont”, prin care se confirmă că această asociație este succesorul în drepturi a Direcției de Montaj nr. 24, certificatul SA „Oțelcon”, prin care se confirmă că macaraua se află la evidența contabilă a SA „Oțelcon”, precum și certificatul de la Ministerul Privatizării din 1996, prin care se întărește lista bunurilor ce sunt înregistrate după SA „Oțelcon” ce urmează a fi privatizate.

Potrivit condițiilor cu art. 290 alin. (1) Cod civil, dreptul de proprietate și alte drepturi reale asupra bunurilor imobile, grevările acestor drepturi, apariția, modificarea și încetarea lor sunt supuse înregistrării de stat.

Iar, reieșind din art. 320 alin. (2) Cod civil, dreptul de proprietate se poate dobîndi în condițiile legii, prin ocupațiune, act juridic, succesiune, accesiune, uzucapiune, precum și prin hotărîre judecătorească atunci cînd aceasta este translativă de proprietate.

Din analiza prevederilor enunțate rezultă că în cazul în care persoana în baza unui drept real sau personal poate demonstra că bunul nu poate fi inclus în masa debitoare, înaintează o cerere de separare a bunului din masa debitoare sau de partajare a patrimoniului din proprietate comună. În cazul unui bun dreptul de proprietate se dobîndește în condițiile legii, prin ocupațiune, act juridic, succesiune, accesiune, uzucapiune, precum și prin hotărîre judecătorească atunci cînd aceasta este translativă de proprietate.

În speță, însă contrar art. 118 alin. (1) CPC, care prevede că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, SA „Oțelcon” nu a prezentat careva probe pertinente și concludente în condițiile textului citat, care ar confirma cu certitudine faptul că macaraua pe șenile KC 8161, număr de înregistrare 4791 îi aparține cu drept de proprietate, în baza cărora ar avea dreptul de a pretinde la separarea bunului dat din masa debitoare a insolabilității SA „Cupcini-Cristal” SA, or, astfel cum a remarcat și prima instanță, doar copia pașaportului tehnic nu poate servi ca dovadă prin care poate fi confirmat dreptul de proprietate asupra bunului a cărei separare din masa debitoare se solicită.

Mai mult că nici alte probe prezentate de recurent în susținerea poziției sale nu confirmă dreptul de proprietate a acestuia asupra macaralei pe șenile KC 8161, număr de înregistrare 4791.

În această ordine de idei instanța de recurs reține drept justă concluzia instanței de insolabilitate cu privire la faptul că în speță nu s-a constatat dreptul de proprietate al creditorului SA „Oțelcon” în privința Macaralei pe șenile KC 8161, număr de înregistrare 4791, fapt care și a servit drept temei de respingere a cererii de separare a acestui bun din masa debitoare.

Astfel fiind, în lipsa probelor confirmative ce ar demonstra temeinicia solicitării înaintate, argumentele aduse în susținerea acesteia se vor aprecia ca declarative.

În consecință, instanța de recurs conchide că hotărîrea primei instanțe a fost adoptată în limitele competenței, reieșind din temeiul și obiectul acțiunii, cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios, iar în cadrul judecării pricinii au fost create condiții obiective participanților la proces, întru realizarea drepturilor sale procedurale.

Față de cele ce preced, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul declarat de către SA „Oțelcon” și de a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Oțelcon”.

Se menține hotărârea Curții de Apel Bălți din 22 iunie 2015, în cauza intentată la cererea Societății pe Acțiuni „Oțelcon” cu privire la separarea bunului din masa debitoare a Societății pe Acțiuni „Cupcini Cristal” în proces de insolabilitate.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

Elena Covalenco

Tamara Chișca-Doneva